

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Departament Prawa Pracy
Dyrektor
Marcin Stanecki

DPP-III.055.1.2024.AG

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

w odpowiedzi na petycję z dnia 10 stycznia 2024 r. w sprawie zaliczania okresu prowadzenia działalności gospodarczej do stażu pracy, Departament Prawa Pracy przedstawia następujące stanowisko.

Pojęcie „stażu pracy” nie jest zdefiniowane przez ogólnie obowiązujące przepisy prawa pracy. W praktyce jest ono używane w celu ustalenia uprawnień oraz świadczeń pracowniczych, których nabycie lub wymiar jest uzależniony od okresu zatrudnienia. Nie istnieje jednakże ogólna zasada nabywania prawa do wszystkich świadczeń i uprawnień pracowniczych. Występują natomiast regulacje określające zasady ustalania okresu zatrudnienia warunkującego nabycie lub zachowanie prawa do poszczególnych uprawnień i świadczeń pracowniczych; przy czym, zasady te ustalane są odrębnie dla każdego z nich w przepisach dotyczących danego uprawnienia czy świadczenia pracowniczego. Zasady te mogą być zatem regulowane odrębnie dla różnych kategorii pracowników. I tak, prawo do niektórych świadczeń, niemających charakteru powszechnego, jak np. dodatek stażowy, czy nagroda jubileuszowa nie jest regulowane przepisami Kodeksu pracy, lecz przepisami obowiązującymi daną grupę pracowników (np. ustawa o Policji - dla funkcjonariuszy tej formacji, ustawa o służbie cywilnej - dla pracowników administracji rządowej, gdzie do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę wlicza się wszystkie poprzednie zakończone okresy zatrudnienia oraz inne udokumentowane okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

Obecnie regulują jest, że do okresu pracy, od którego uzależnione są uprawnienia pracownicze, wlicza się jedynie okresy zatrudnienia, tj. pracy świadczonej w ramach stosunku pracy, a więc na podstawie umowy o pracę, mianowania, powołania, wyboru, spółdzielczej umowy o pracę, zgodnie z art. 2 Kodeksu pracy. Inne okresy, nie będące okresami zatrudnienia, również podlegają wliczeniu do okresu wymaganego do nabycia uprawnień pracowniczych, ale tylko jeżeli wynika to z przepisów szczególnych. Natomiast okresy prowadzenia działalności gospodarczej nie są wliczane do okresu zatrudnienia w rozumieniu powszechnie obowiązujących przepisów prawa pracy. Stosunek pracy zgodnie z Kodeksem pracy jest bowiem stosunkiem prawnym, w którym pracownik jest zobowiązany do świadczenia pracy określonego rodzaju, osobiście i w sposób ciągły, powtarzający się, na rzecz i pod kierownictwem pracodawcy, w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę,

a pracodawca jest zobowiązany do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem, co wynika z art. 22 § 1 Kodeksu pracy.

Odnosząc się do postulatu zmiany przepisów w zakresie wliczania do stażu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownika wynikające ze stosunku pracy, okresów prowadzenia jednoosobowej działalności gospodarczej, pragnę zaznaczyć, że kwestia ta wymaga pogłębionej analizy i wyważenia interesów różnych uczestników obrotu gospodarczego, w tym pracodawców, pracowników, jak również osób prowadzących działalność gospodarczą.

W związku z powyższym w sprawie rozważenia zasadności wprowadzenia ww. zmian prawnych Departament zwrócił się do innych resortów z prośbą o zajęcie stanowiska.

Ze stanowisk otrzymanych od objętych konsultacją resortów wynika, że większość z nich popiera ogólny proponowany kierunek zmian przepisów, co do wliczania okresu wykonywania jednoosobowej działalności gospodarczej do stażu pracy pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy. Jednocześnie zastrzegają one, że ewentualne zmiany prawne w tym zakresie nie mogą mieć charakteru automatycznego i powinny osobno, w odniesieniu do każdego aktu prawnego, który miałby ulec nowelizacji, zostać poprzedzone pogłębioną analizą uwzględniającą korzyści i konsekwencje zarówno dla strony pracowników, jak i pracodawców, w tym przedsiębiorców.

W Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej rozpoczęto wstępne prace analityczne nad uregulowaniem kwestii stażu pracy, tak aby wliczała się do niego jednoosobowa działalność gospodarcza oraz zatrudnienie na podstawie umów cywilnoprawnych.

W przypadku przygotowania projektu ustawy, zgodnie z obowiązującą ścieżką legislacyjną, projekt będzie przedmiotem uzgodnień międzyresortowych oraz konsultacji społecznych, obrad właściwych organów, w tym Rady Ministrów, a następnie kierowany zostanie do Sejmu RP. Na obecnym etapie prac nie jest możliwe określenie terminu wejścia w życie nowych przepisów.

Z wyrazami szacunku
Marcin Stanecki
Dyrektor
Departamentu Prawa Pracy
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-